

ERHVERVSUDDANNELSER 21. oktober 2020

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Byg bro til virksomhederne og beløn dem, der tager ansvar

Med AUB-midlerne har vi en unik mulighed for at sætte turbo på det praktikpladsopsøgende arbejde, og så skal vi i højere grad belønne de virksomheder, der tager ansvar.

Da regeringen og arbejdsmarkedets parter satte 500 millioner kroner af til fremme af lærepladser og til at styrke erhvervsuddannelserne fra AUB-midlerne, klappede jeg i hænderne. Uddannelse er en guldrandet investering, og med de penge kan vi toptune vores erhvervsuddannelser

Det åbne spørgsmål er, hvilke indsatser man skal sætte ind med.

Én ting, der helt sikkert bør være i fokus er, hvordan man i højere grad bygger bro til virksomhederne, så det bliver nemt at oprette lærepladser – og ikke mindst nemmere som virksomhedsleder at se fordelene ved at ansætte lærlinge.

Det har virksomhederne ikke været gode nok til. De seneste tal viser, at lidt over 11.000 stod uden en læreplads i juli. Det er en stigning på 12 procent i forhold til sidste år.

Problemet er til at tage og føle på i et vekselsuddannelsessystem som det, vi har i Danmark. For at blive tømrer, frisør eller bager skal man som bekendt både gennem skole- og praktikforløb. Den model har den enorme fordel, at vores nyuddannede faglærte hurtigt får fodfæste på arbejdsmarkedet, samtidig med at det sikrer et godt match mellem arbejdsmarkedets behov og de kompetencer, de faglærte får.

Bagsiden af medaljen bliver synlig, når der ikke er lærepladser nok. Manglen kan betyde, at nogle unge må afbryde deres uddannelse. Samtidig udstiller det erhvervsuddannelserne som en usikker uddannelsesvej. Det er en ond spiral, der gør ondt. Manglen på praktikpladser har været stor siden finanskrisen. Særligt i lyset af de gode konjunkturer, er vi ikke lykkedes med at skaffe nok lærepladser i tiden op til coronakrisen.

Derfor skal vi lykkes med at skaffe flere lærepladser, og de 500 millioner kroner fra AUB-midlerne i 2021 og de kommende år er en unik chance.

Bro til virksomheder via opsøgende arbejde

Under hver anden elev har en uddannelsesaftale efter endt grundforløb viser nye tal fra [Børne- og Undervisningsministeriet](#). Det er ikke godt nok. Det må kunne gøres bedre end i dag, så flere elever har en læreplads lige efter grundforløbet.

Vi mener, at en del af de 500 millioner kroner konkret skal bruges på at styrke det praktikpladsopsøgende arbejde.

For eksempel kunne man bruge pengene til at ansætte flere opsøgende konsulenter til at bygge bro til de virksomheder, der i dag ikke tager lærlinge. Og de virksomheder, der rent faktisk ansætter lærlinge, kan

måske overbevises om fordelene ved at ansætte flere.

Man kunne også ansætte praktikpladsambassadører. De skal så hjælpe virksomhederne med at blive godkendt til en lærling eller gøre processen omkring det at have en lærling mere overskuelig.

Det skal kunne betale sig at ansætte lærlinge

Tendenserne på arbejdsmarkedet peger i retning af, at vi kommer til at mangle faglærte. Alligevel kunne virksomhederne gøre mere selv. Og det er i deres egen interesse. Faktisk har vi i AE vist, at [8 ud af 10 lærlinge](#) finder deres første job i den virksomhed, de uddannes i. De bliver hos mester.

Samtidig er AUB-ordningen skruet sådan sammen, at den belønner virksomheder, der uddanner elever. Virksomheder, der ikke gør, skal betale. Lige nu er bidraget på ca. 30.000 kroner om året afhængigt af uddannelsesområdet, men når der alligevel er så stor mangel på lærepladser, så tyder det på, at incitamenterne i systemet ikke er store nok.

Derfor foreslår vi, som fx [3F](#) og [Tekniq](#), at man forhøjer det bidrag, man som virksomheder betaler, når man ikke uddanner lærlinge.

Vi skal være stolte af vores erhvervsuddannelser, og vi har som samfund en opgave at løse. Med de 500 millioner AUB-kroner har vi en gylden mulighed alvor at gøre noget ved problemet.

Erhvervsskolerne og virksomhederne skal tage et større ansvar for, at eleverne kan komme i praktik i en virksomhed, når de er færdige med grundløbet.

Med fokus på brobygning og økonomiske incitamenter kan vi måske komme noget af vejen.

Bragt på Altinget den 21. oktober 2020